

Søndag d. 20. okt. 2013, Høstgudstjeneste i Silkeborg Baptistkirke

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: Salme 24 v. 1-2

Gammeltestamentlig læsning: Veksellæsning fra Salme 104.

Evangelielæsning: Mattæusevangeliet kap. 6 v. 24-34.

Udgangslæsning: 5. Mosebog kap. 28 v. 3-6.

Børneprædiken.
 Evangelielæsning.
 Voksenprædiken.

Børneprædiken:

Hvorfor slæber vi frugt og grøntsager og korn med i kirke?

Fordi vi fejrer høsten. Vi siger Gud tak for alle hans gaver til os, som er vokset lige op af jorden. Og så tager vi noget af det, vi har høstet med i kirke – kunne vi ikke bare nøjes med at *sige* tak til Gud? Måske. Men det er nu en god skik, vi har her til høstgudstjenesten, at tage lidt af høsten med. Og det er en skik, vi finder over alt i verden, hvor kristne holder høstgudstjeneste.

Og så er det en meget gammel skik. Ved I hvor gammel den er?

Den er 3-4000 år gammel. Den er fra længe før, der var kristne kirker.

I jødernes gamle lov – Moseloven – står der, at når man høstede, så skulle man tage det allerførste, man høstede – af korn eller druer eller frugt eller grøntsager. Det skulle man give til Gud.

Og hvert tredje år skulle man tage ikke bare det første, men en hel tiendedel af sin høst, og en tiendedel af sine dyr – får, køer, geder, høns, kameler – og det skulle man give til Gud.

Eller rettere: De skulle give det tilbage til Gud for at sige Gud tak, fordi han havde givet dem et land at leve i og marker, der kunne dyrkes og give mad til både mennesker og dyr. Det alt sammen var jo – og er jo – gaver fra Gud til os, som han giver ud af bare kærlighed.

Man skulle altså give en tiendedel tilbage til Gud – det kaldte man tiende.

Nu har Gud nok ikke selv så meget brug for gulerødder og æbler og kål og korn og hvad vi ellers har høstet. Og hvor skal man mon aflevere sådan en takkegave til Gud – har Gud en postadresse? Jøderne skulle tage det med til templet i Jerusalem. Der skulle det hele afleveres. Men det var jo stadig svært sådan at give det til Gud selv. Derfor havde Gud bestemt, at det skulle gives videre til nogle, som han altid har haft særlig omsorg for - dem, der ikke selv havde noget at komme med – dem, der ikke ejede noget.

Levitterne var en slags præster, der havde til opgave at synge i templet. De havde ikke noget jord, de kunne dyrke, så de skulle have noget af tienden.

Og så skulle de fremmede i landet, enkerne, de forældreløse børn – alle de fattige have noget af det. Man skulle simpelt hen holde en kæmpe fest, hvor alle de fattige blev inviteret med til at spise rigtig godt.

Da så den kristne menighed begyndte – lige efter at Jesus havde været her på jorden – så tog de kristne skikken med, men på en ny måde. De mødtes hver søndag, ikke i en kirkebygning, men som regel i et privat hjem. Alle, der havde noget, tog noget med – det kunne være et brød eller noget vin, eller et kålhoved eller en nyslagt kylling – eller nogle penge eller noget tøj. Det lagde man på bordet, og så spiste man sammen og holdt nadver, ligesom vi også skal senere i gudstjenesten. Det, der så var tilbage, når de skulle hjem, det fik de fattige, så de kunne have det godt i ugen, der kom.

Nu til dags har vi ført den skik videre: Hver gang vi samles til gudstjeneste, samler vi penge ind. De penge går både til det, der er nødvendigt, for at vi kan have en kirke og en menighed her, og det går til at hjælpe nogle mennesker, der har brug for vores hjælp.

De penge, vi har lagt her i dag, går til nogle, der hjælper gadebørn og andre børn i nød rundt om i verden. Og alle frugterne og grøntsagerne sælger vi bagefter, og det går til at hjælpe mennesker i Syrien, hvor der er borgerkrig.

Men lige så vigtigt er det, at vi gør det for at sige Gud tak for hans gaver til os, og for at vi har det så godt. Alt det, der lever og gror, så vi kan høste det og leve af det, det er jo stadig Guds kærlighedsgave til os.

Og så én meget vigtig ting mere: Både da jøderne kom med tienden til templet i Jerusalem, og i dag, når vi tager penge eller frugt og grøntsager med i kirke, så kan der jo godt være nogen, der tænker, at det er lidt ærgerligt sådan bare at give det fra sig. Jeg har jo slidt og slæbt for at få den høst i hus – eller for at tjene de penge, og jeg kunne faktisk godt bruge det hele selv.

Men den takkegave, vi tager med og giver til Gud, den skal også minde os selv om, at vores liv ikke først og fremmest afhænger af, hvad vi kan gøre med vores kloge hoveder og vores kræfter. Vort liv afhænger ikke af de penge, vi kan tjene, eller af alle de dyre ting, vi kan samle sammen. Vort liv afhænger først og fremmest af Gud, som har skabt alting og har givet os livet og giver os alt det, vi behøver at leve af og at leve for.

Vi bliver ikke fattigere af at give noget tilbage til Gud – for det hele er jo i virkelighedens hans, og det er ham, der giver os gaver.

Det skal det minde os om, når vi tager noget med i kirke og giver det til Gud.

Det handler det stykke også om, som jeg nu skal læse fra det nye Testamente. Og når jeg har læst det, så skal jeg snakke lidt med de voksne.

Matt. 6,24-34:

Om bekymringer

v24 Ingen kan tjene to herrer. Han vil enten hade den ene og elske den anden eller holde sig til den ene og ringeagte den anden. I kan ikke tjene både Gud og mammon.

v25 Derfor siger jeg jer: Vær ikke bekymrede for jeres liv, hvordan I får noget at spise og drikke, eller for, hvordan I får tøj på kroppen. Er livet ikke mere end maden, og legemet mere end klæderne? v26 Se himlens fugle; de sår ikke og høster ikke og samler ikke i lade, og jeres himmelske fader giver dem føden. Er I ikke langt mere værd end de? v27 Hvem af jer kan lægge en dag til sit liv ved at bekymre sig? v28 Og hvorfor bekymrer I jer for klæder? Læg mærke til, hvordan markens liljer gror; de arbejder ikke og spinder ikke. v29 Men jeg siger jer: End ikke Salomo i al sin pragt var klædt som en af dem. v30 Klæder Gud således markens græs, som står i dag og i morgen kastes i ovnen, hvor meget snarere så ikke jer, I lidettroende? v31 I må altså ikke være bekymrede og spørge: Hvordan får vi noget at spise og drikke? Eller: Hvordan får vi tøj på kroppen? v32 Alt dette søger hedningerne jo efter, og jeres himmelske fader ved, at I trænger til alt dette. v33 Men søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift. v34 Så vær da ikke bekymrede for dagen i morgen; dagen i morgen skal bekymre sig for det, der hører den til. Hver dag har nok i sin plage.

Voksenprædiken

For cirka 7½ år blev jeg sendt på en rejse for at besøge Kibera-slummen i Nairobi. □1

Det er Afrikas største slumby, på størrelse med Silkeborg Sydby, men der bor ca. en million mennesker. Det er nogle af verdens fattigste mennesker.

Nogen tid før jeg skulle rejse, sad jeg en dag på mit kontor og forberedte en andagt eller et bibelstudium, og jeg arbejdede med netop den tekst, som jeg læste her. Mens jeg arbejdede med den tekst, fik jeg en e-mail fra Nairobi, hvori jeg blev spurgt, om jeg ville prædike i baptistkirken i

Kibera-slummen den søndag, jeg var dér. Det svarede jeg selvfølgelig ja til – men lige da jeg trykkede ”send” på svarmailen, så fór den tanke gennem mit hoved: ”Tænk, hvis menigheden dér i Kibera havde bunden tekstrække ligesom den danske folkekirke. Og tænk, hvis teksten den søndag var netop denne tekst – ”I skal ikke bekymre jer ...” Hvad i al verden skulle jeg så sige til nogle af verdens fattigste mennesker? □2

Aldrig så snart havde jeg tænkt den tanke, før det blev en bunden opgave i mit hoved og hjerte. Jeg vidste, at jeg kunne ikke komme uden om denne tekst den søndag i Kibera. Jeg var nødt til at prædike over den.

□3

Da jeg så stod der over for disse mennesker, måtte jeg indlede min prædiken med at lige: ”Jeg er ganske klar over, at jeg har ingen som helst ret til at sige til jer, ’I skal ikke bekymre jer for mad eller for tøj.’ Jeg ved, hvad det er at være sulten, fordi jeg en dag har glemt min madpakke hjemme. Men hvordan det er at sulte, hvordan det er ikke at kunne give sine børn mad, og hvordan det er ikke at vide, om der er noget at spise i morgen og i overmorgen – det ved jeg ikke. Jeg ved, hvordan det er at have et par slidte sko og måske måtte vente en måned for at få råd til et par nye sko. Men hvordan det er ikke at eje et par sko at tage på fødderne – det ved jeg ikke. Jeg har ingen ret til at sige til jer: ”I skal ikke bekymre jer.” Men det er heller ikke mig, der siger det – det er ikke mine ord. Det er Jesus, der siger det – Guds Søn, der gav afkald på alt og tog del helt og fuldt i vort liv – det er ham, der siger det.” (□sluk)

Nu skal jeg ikke holde hele den prædiken, jeg holdt dér i Kibera. For hele situationen blev en stærk prædiken til mig selv. For da jeg stod over for disse brødre og søstre i Kibera, hvoraf de fleste ikke havde spist morgenmad og ikke vidste hvor aftensmaden skulle komme fra - da blev jeg klar over, at Jesu ord om ikke at bekymre sig nok var møntet på mennesker i en livssituation, der kunne sammenlignes med den i Kibera, men de var lige så fuldt møntet på mig selv og på os, der sammenlignet med så mange andre absolut ikke har nogen grund til bekymring. For vi bekymrer os – måske endda langt mere end de folk, jeg mødte i Kibera. Blandt dem mødte jeg ofte en dyb tillid til, at uanset hvad dagen og livet bragte, så var de i Guds nådige hænder.

Selv om vi i Danmark er blandt verdens rigeste, som aldrig savner brød på bordet og kaldes verdens lykkeligste folk, så er det sjældent at møde en dansker, der synes, at han har nok, eller har det godt nok.

I vores del af verden bekymrer vi os – ikke p. gr. a. fattigdom, sult og mangel, men på grund af grådighed og selviskhed og – ikke mindst – p. gr. a. en indædt trang til magt, mest i form af kontrol over livet – fra naturen omkring os til vort eget liv, og endda vor egen død.

Og det er en bekymring, der også præger os, der kalder os Herrens Kirke.

Evangeliet har vi det OK med, så længe vi kan se, hvad vi kan bruge det til i vores projekt. Men når evangeliet bliver til et kald til at efterfølge ham, der gav afkald på alt og blev som hvedekornet, der lægges i jorden og dør for at bære frugt, så bakker vi ud og giver os til at beregne resultaterne af vor egen indsats.

Jeg vil vise jer et billede fra en anden rejse, jeg var på – for godt 11 år siden. Den gik til en mere frodig del af verden end Kibera. □4

Det er et luftfoto af en lille landsby i den sydlige del af Frankrig – Taizé. Det meste af landsbyen er et økumenisk klosterfællesskab, som jeg besøgte i 2002 sammen med ca. 35 præstekolleger.

Jeg rejste derned med mange bekymringer i bagagen – ting, jeg synes, at jeg måtte have styr på, kontrol over – ellers ville mit eget liv og måske mange andres gå i spåner. Bekymringer!

På dette luftfoto forsvinder landskabets højdeforskelle. Taizé ligger på en bjergknold. Øst for byen er der en ret dyb, langstrakt dal – man kan se floden, der snor sig i bunden af dalen. Længere mod øst rejser bjerget sig igen. Vi var dernede i maj måned, og alting var langt mere grønt, end billedet her er. Jeg stod oppe på kanten af skråningen mod øst og så ud over et frodigt, forårsgrønt-grønt-grønt landskab. Livet væltede op af jorden – nede i dalen var der kornmarker og frugtplantager. På skråningen overfor var der store vinmarker.

Så fik jeg øje på noget nede i dalen. Derfra, hvor jeg stod, lignede det en lille bunke grå legoklodser. Små legetøjsbiler kom kørende ind og ud fra legoklodserne.

□5 Ved en nøjere eftersyn, viste det sig at være en ret stor virksomhed, og det var store sættevogne – vistnok tankvogne, der kom og kørte igen i en lind strøm. Der var et leben.

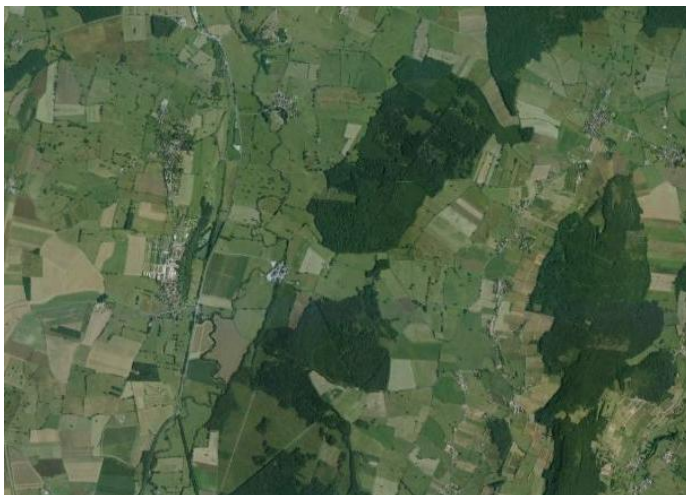
Jeg kunne regne ud, at det var en virksomhed, der havde med landbruget i dalen at gøre – korn og foderstof, eller gødning – eller måske et vinbryggeri.

Jeg kunne fornemme travlheden dernede og forestillede mig, hvordan det var at være

der:

Det er vigtigt, det vi laver her. Vi skal have logistikken i orden. Alt skal registreres, køresedler skrives og sendes med de rigtige leverancer, fakturaer skal sendes, tankbiler losses og lastes. Hvis det går i stå dette her, så går det ud over hele dalen. Landmændene og vinbønderne kan ikke få deres såsæd og gødning, og kan ikke afsætte deres afgrøder. Hvis vores vigtige fabrik her ikke fungerer, så går hele dalen – måske hele egnen i stå. Det hele gror til eller visner. Det er så vigtigt, at alting her nede i vores lille bunke legoklodser fungerer. Vi er så betydningsfulde - uundværlige.

Det er os, der holder liv i hele denne dal og måske meget mere end den.

□6 Pludselig var jeg tilbage på min bakketop.

Deroppe fra blev det tydeligt, at det netop ikke var den lille bunke legoklodser, der holdt liv i dalen. Den travle, betydningsfulde virksomhed kunne kun eksistere, fordi livet væltede op af jorden nede i dalen og op ad skråningerne til begge sider.

Den lille bunke legoklodser blev for mig et billede – først på mit eget liv og mine bekymringer – og så mere generelt på vort bekymrede liv i et af verdens rigeste lande – og ikke mindst på vort liv som menighed og

som kirke.

Vel er det ikke ligegyldigt, hvad vi gør – hvilke valg vi træffer, og hvad vi bruger tid og kræfter og ressourcer på.

□7 Men vi skal se det i det rette perspektiv: Når vi træder ud af kirkedøren efter gudstjenesten, når vi går hjemmefra til arbejde, skole eller hvad vi nu skal mandag morgen, så træder vi ud i Guds verden, som han giver liv. Vore anstrengelser, vore kloge beslutninger (fra de største politiske beslutninger til min købmandsseddel), vore økonomiske dispositioner, vore videnskabelige landvindinger, mit krydderurtebed – alt sammen giver kun mening, fordi Gud giver os denne jord, giver os hver vor lille plet, giver os liv og føde og kræfter og mennesker at leve med.

I det perspektiv, giver det dyb mening, når Jesus siger: ”I skal ikke bekymre jer, men søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift.” Faktisk er det det eneste, der giver mening.

Amen.